

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น กรณีศึกษา วัดจระเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น กรณีศึกษา วัดจระเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการและเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น กรณีศึกษา วัดจระเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีคัดเลือกโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจงจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นอายุไม่เกิน ๒๕ ปี ที่แสดงเจตนาถวายสังฆทาน ณ วัดจระเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างวันที่ ๑ – ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยพบว่าเป็นชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นเพศชาย จำนวน ๕๑ คน เพศหญิง จำนวน ๔๕ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๙๖ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๗๐ ผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบทุกฉบับ (ร้อยละ ๑๐๐) เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและวิเคราะห์สรุปข้อมูลลงตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ประกอบด้วย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนสถิติที่ใช้ศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ สถิติการแจกแจงแบบทีชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-dependent) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance : ANOVA) ถ้าปรากฏนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของการรายงานข้อมูลผลการวิจัยที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

\bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

N หมายถึง จำนวนตัวอย่างที่ศึกษา

t หมายถึง ค่าการแจกแจงแบบทีชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-dependent)

- F หมายถึง ค่าแจกแจงการกระจายข้อมูลแบบ F-distribution
- p หมายถึง แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ
- * หมายถึง ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๑ ข้อมูลทั่วไป

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ลงในตารางประกอบการบรรยาย มีรายละเอียดในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
ต่ำกว่า ๑๕ ปี	๓๙	๗๖.๔๗	๓๕	๗๗.๗๘	๗๔	๗๗.๐๘
๑๖-๒๐ ปี	๙	๑๗.๖๕	๘	๑๗.๗๘	๑๗	๑๗.๗๑
๒๐ ปีขึ้นไป	๓	๕.๘๘	๒	๔.๔๔	๕	๕.๒๑
รวม	๕๑	๑๐๐.๐๐	๔๕	๑๐๐.๐๐	๙๖	๑๐๐.๐๐
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	๔	๗.๘๔	๑	๒.๒๒	๕	๕.๒๑
มัธยมศึกษา	๔๗	๙๒.๑๖	๔๔	๙๗.๗๘	๙๑	๙๔.๗๙
รวม	๕๑	๑๐๐.๐๐	๔๕	๑๐๐.๐๐	๙๖	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น ๙๖ คน เป็นชาย ๕๑ คน (ร้อยละ ๕๓.๑๓) และหญิง ๔๕ คน (ร้อยละ ๔๖.๘๘) จำแนกรายละเอียดดังนี้

อายุ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๗.๐๘ (๗๔ คน) มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี รองลงมาร้อยละ ๑๗.๗๑ (๑๗ คน) มีอายุระหว่าง ๑๖-๒๐ ปี และร้อยละ ๕.๒๑ (๕ คน) เป็นผู้มีอายุอายุ ๒๐ ปีขึ้นไป ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๔.๗๙ (๙๑ คน) มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และ ร้อยละ ๕.๒๑ (๕ คน) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

๔.๒ ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ที่ ๑ ศึกษาทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น
กรณีศึกษา วัดจรเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) การแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแสดงการเปรียบเทียบระดับทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดเอาไว้ และ ๒) การเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ และระดับชั้น กับค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น และสรุปผลการประกอบการบรรยาย

๑. การแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแสดงการเปรียบเทียบระดับทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ ๔.๒ แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น

ทัศนคติต่อการถวายสังฆทาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. การให้ทาน เป็นการทำบุญที่สามารถทำได้ง่ายที่สุด	๓.๗๔	๐.๖๗	มาก
๒. เมื่อท่านคิดจะทำบุญ ท่านชอบที่จะทำบุญโดยถวายสังฆทาน	๓.๗๐	๐.๗๑	มาก
๓. การถวายสังฆทาน เป็นการทำบุญที่มีอานิสงส์มากที่สุด	๓.๘๖	๐.๖๙	มาก
๔. การให้ทานควรจัดถวายแก่ภิกษุโดยไม่เจาะจงภิกษุผู้รับ	๓.๙๑	๐.๗๔	มาก
๕. การถวาย "สังฆทาน" ทำได้กับภิกษุจำนวนกี่รูปก็ได้ที่บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา	๓.๙๘	๐.๗๐	มาก
๖. เมื่อต้องการจะถวายสังฆทาน ท่านจะถวายแก่ภิกษุทั่ว ๆ ไป โดยไม่เจาะจง	๓.๘๘	๐.๗๔	มาก
๗. การตั้งเจตนาของผู้ถวายถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการถวายสังฆทาน	๓.๙๒	๐.๖๙	มาก
๘. ในการกล่าวคำถวายสังฆทาน ไม่จำเป็นต้องกล่าวเป็น	๓.๘๕	๐.๗๐	มาก

ภาษาบาลีเพราะสำคัญที่การตั้งเจตนา

๙. ท่านคิดว่า สิ่งของที่ถวายเป็นสังฆทานนั้น เป็นสมบัติ

ส่วนกลางของสงฆ์	๔.๐๑	๐.๗๖	มาก
๑๐. การถวายสังฆทาน คำนวณถึงสังฆทานมาถวาย	๔.๐๙	๐.๗๓	มาก
๑๑. จุดประสงค์หลักในการถวายสังฆทานคือเพื่อสละความ ตระหนี่	๓.๘๑	๐.๖๗	มาก
๑๒. วัตถุทานที่เป็นข้าวสารและอาหารแห้ง สามารถนำ ถวายเป็นสังฆทานได้ตลอดทั้งวัน	๓.๘๕	๐.๗๔	มาก
๑๓. การถวายสังฆทานเป็นเรื่องของการอุทิศส่วนกุศลให้แก่ ผู้ตายเท่านั้น	๔.๐๔	๐.๗๕	มาก
๑๔. ภิกษุนำสังฆทานที่ตนรับประเคนไปใช้สอยได้โดยไม่ต้อง ขออนุญาตจากสงฆ์	๓.๗๖	๐.๗๖	มาก
๑๕. ก่อนถวายสังฆทาน จำเป็นต้องรับศีลก่อนทุกครั้ง	๓.๙๐	๐.๗๐	มาก
รวม	๓.๘๙	๐.๓๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่าชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการถวายสังฆทานโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=๓.๘๙$) เมื่อพิจารณาประเด็นที่เป็นรายละเอียดของทัศนคติต่อการถวายสังฆทานจากค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับ พบว่า ประเด็น (๑๕) ก่อนถวายสังฆทานจำเป็นต้องรับศีลก่อนทุกครั้ง ($\bar{X}=๓.๙๐$) มีค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานสูงที่สุด รองลงมา เป็น (๑๔) ภิกษุนำสังฆทานที่ตนรับประเคนไปใช้สอยได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากสงฆ์ ($\bar{X}=๓.๗๖$) และ (๑๓) การถวายสังฆทานเป็นเรื่องของการอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตายเท่านั้น ($\bar{X}=๔.๐๔$) ตามลำดับ ส่วนทัศนคติต่อการถวายสังฆทานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ (๑) การให้ทาน เป็นการทำบุญที่สามารถทำได้ง่ายที่สุด

๒. ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา คือ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ปรากฏรายละเอียดตามข้อมูลที่บรรยายสรุปในตารางที่ ๔.๓ -๔.๕

๒.๑ ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นหญิงและชายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลนี้ด้วยสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent) ผลสรุปประกอบการบรรยายในตารางที่ ๔.๓

ตารางที่ ๔.๓ แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นหญิงและชายด้วยสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญชนิดที่แบบที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent)

เพศ	\bar{X}	S.D.	t	p
หญิง	๓.๘๖	๐.๓๕	-๐.๗๘๐	๐.๔๓๗
ชาย	๓.๙๑	๐.๓๐		

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่าชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นหญิงค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานต่ำกว่าและชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นชาย แต่ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒.๒ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นกับตัวแปรอายุ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลนี้ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance : ANOVA) ปรากฏผลสรุปประกอบการบรรยายในตารางที่ ๔.๔

ตารางที่ ๔.๔ แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานกับตัวแปรอายุของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance : ANOVA)

อายุ	N	\bar{X}	S.D.	F	p
ต่ำกว่า ๑๕ ปี	๗๔	๓.๘๙	๐.๓๓	๐.๔๘๘	๐.๖๑๕
๑๖-๒๐ ปี	๑๗	๓.๙๐	๐.๒๘		
๒๐ ปีขึ้นไป	๕	๓.๗๕	๐.๓๙		

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง ๑๖-๒๐ ปี มีทัศนคติต่อการถวายสังฆทานที่สูงกว่าผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และอายุ ๒๐ ปี ขึ้นไป แต่ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒.๓ ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลนี้ด้วยสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญชนิดที่แบบที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent) ผลสรุปประกอบการบรรยายในตารางที่ ๔.๕

ตารางที่ ๔.๕ แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้วยสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญชนิดที่แบบที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	S.D.	t	p
มัธยมศึกษา	๓.๘๙	๐.๓๓	๐.๔๒๔	๐.๖๗๓
ประถมศึกษา	๓.๘๓	๐.๑๕		

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่าชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่มีการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีทัศนคติต่อการถวายสังฆทานที่สูงกว่าผู้มีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา แต่ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

วัตถุประสงค์ที่ ๒ ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น กรณีศึกษา วัดจระเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัยใช้วิธีพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามโดยจัดเรียงอันดับจากคะแนนต่ำสุดขึ้นมา ๕ อันดับ เพื่ออธิบายสภาพปัญหาในการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น กรณีศึกษา วัดจระเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ชาวพุทธกลุ่ม

วัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการถวายสังฆทานที่ต่ำสุด คือ เรื่อง (๑) การให้ทานเป็นการทำบุญที่สามารถทำได้ง่ายที่สุด ($\bar{X}=3.74$) รองลงมา คือ (๒) เมื่อท่านคิดจะทำบุญ ท่านชอบที่จะทำบุญโดยถวายสังฆทาน ($\bar{X}=3.70$) (๓) การถวายสังฆทาน เป็นการทำบุญที่มีอานิสงส์มากที่สุด ($\bar{X}=3.66$) (๔) การให้ท่านควรจัดถวายแก่ภิกษุโดยไม่เจาะจงภิกษุผู้รับ ($\bar{X}=3.51$) และ(๕) การถวาย "สังฆทาน" ทำได้กับภิกษุจำนวนกี่รูปก็ได้ที่บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ($\bar{X}=3.48$)

๔.๓ องค์ความรู้จากการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยดังนี้

๑) ชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นมีทัศนคติต่อการถวายสังฆทานโดยเชื่อว่าก่อนถวายสังฆทานจำเป็นต้องรับศีลก่อนทุกครั้ง และมีทัศนคติว่าการให้ทานเป็นการทำบุญที่สามารถทำได้ง่ายที่สุด

๒) ทัศนคติต่อการถวายสังฆทานพบว่าชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นหญิงมีทัศนคติต่อการถวายสังฆทานต่ำกว่าและชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นชาย แต่ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓) ทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง ๑๖-๒๐ ปี มีทัศนคติต่อการถวายสังฆทานที่สูงกว่าผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และอายุ ๒๐ ปี ขึ้นไป แต่ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔) ทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นที่มีการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีทัศนคติต่อการถวายสังฆทานที่สูงกว่าผู้มีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา แต่ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผลการศึกษาอุปสรรคสำหรับการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น พบว่า ชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่นทัศนคติต่อการถวายสังฆทานที่ต่ำสุด คือ การให้ทานเป็นการทำบุญที่สามารถทำได้ง่ายที่สุด